

Intervju s
doc.dr.sc.
Ratimir Lazić
 iz najveće oftalmološke
 klinike Svjetlost

Liječenje komplikacija dijabetesa na oku postalo je vrlo uspješno i sigurno

Povodom Svjetskog dana dijabetesa, koji je ove godine posvećen temi "Dijabetes i oči", razgovarali smo s doc. dr. sc. Ratimirom Lazićem iz Klinike Svjetlost. Docent Lazić je retinolog, subspecialist za bolesti stražnjeg segmenta oka i voditelj Odsjeka za retinu u Klinici Svjetlost. U Svjetlosti je uz profesora Gabrića od njezina osnutka, već osamnaest godina. Uz specijalizaciju i mentorstvo nekih od najuglednijih europskih retinologa, docent Lazić prošao je i edukacije u nekim od najpoznatijih svjetskih oftalmoloških centara. Predaje na poslijediplomskom studiju iz oftalmologije na Medicinskom fakultetu u Zagrebu i Rijeci. Do sada je izveo preko 2.000 vitrektomija i preko 6.000 operacija mrežnice. Uža specijalnost su mu ipak najsloženije operacije na stražnjem dijelu oka – vitrektomije. Upravo je taj zahvat često i nužnost za liječenje teških oboljenja oka od dijabetesa.

Koliko smo svjesni opasnosti dijabetesa za oči?

Dijabetes je kronična i, nažalost, još uvijek neizlječiva bolest koja napada cijelo tijelo. Dijabetes je vodeći uzrok sljepoće i lošeg vida radno sposobne populacije u svijetu. To je prvenstveno vaskulopatija, tj. bolest krvnih žila. Budući da naš organizam zahtijeva kontinuiran dotok krvi u sve stanice, jasno je da nema organa u našem tijelu koji ostaje pošteđen ovom bolešću.

Kako dijabetes utječe na očnu pozadinu?

Oko, nažalost, vrlo često stradava zbog dijabetesa pri čemu niti jedan dio oka ne mora ostati pošteđen. Najvažnija komplikacija dijabetesa na oku je dijabetička retinopatija. To je komplikacija dijabetesa kod koje dolazi do oštećenja unutarnjeg sloja oka koji je građen od živčanih stanica, a zove se retina ili mrežnica. Retinu možemo usporediti s filmskim platnom na kojem se projiciraju slike koje svaki dan gledamo. Retina se hrani preko malih krvnih žilica koje dijabetes oštećuje tako da one pucaju i krvare ili se začepljuju, dolazi i do oštećenja retina. Kako retina šalje sliku u mozak, dolazi i do oštećenja vida.

Kako se takvo oštećenje dijagnosticira? Koliko je dijabetičarima važno ići na očne preglede?

U početku, dijabetičari se češće žale na simptome suhog oka kao što je peckanje, žuljanje ili osjećaj iritacije oka. Svakako bih preporučio godišnji pregled kod očnog liječnika specijaliziranog za očnu pozadinu. Nakon širenja zjenica pregledom očne pozadine možemo uočiti otekline, krvarenja ili ožiljke kao posljedice dijabetesa na očima i to se mora liječiti. Bolje je spriječiti nego liječiti, a to je moguće samo ako pacijent dođe na pregled na vrijeme. U tom slučaju oko liječimo laserski i injekcijama koje primjenjujemo izravno u oko kako bi djelovale točno na mjestu oštećenja. Ako dođe prekasno, nužan je operativni zahvat.

Sama bolest se lako dijagnosticira i prati suvremenim dijagnostičkim metodama kao što je OCT ili optička koherentna tomografija. Radi se o brzom i potpuno sigurnom metodi koja daje točan prikaz centra oka tj. žute pjege.

Koliko je pri tome važna dijagnostička oprema?

Dijagnostička oprema je presudna. U Klinici Svjetlost koristimo najmoderniju opremu za dijagnostiku svih bolesti na očnoj pozadini. Istaknuo bih prije svega da jedini u ovom dijelu Europe koristimo OCT uređaj najveće rezolucije koji nam omogućuje preciznu i detaljnu analizu očne pozadine i glave vidnog živca. Daje nam čak stotinu tisuća najdetaljnijih snimaka očne pozadini u minuti.

U pohodu na novi "oftalmološki Oscar"

Klinika Svjetlost 29. listopada ove godine ponovno će nastupiti na najvećem svjetskom videokiruškom kongresu Videocataractarefrattiva Milano, na kojem je prošle godine osvojila prestižnog oftalmološkog Oscara, za najbolje izvedene operacije uživo. Naime, četiri vrhunska operatera Klinike Svjetlost na čelu s prof. dr. sc. Nikicom Gabrićem obavilo je pet kompliciranih operativnih zahvata u samo 60 minuta, pritom koristeći visoku tehnologiju čime su potvrdili svjetsku klasu u konkurenciji najboljih klinika iz Milana, Kaira, Istanbula i Bukurešta. Svjetlost je jedina klinika koja na tom prestižnom natjecanju nastupa četvrtu godinu zaredom.

Kako se liječi dijabetička retinopatija?

Danas su standard u liječenju i makularnog edema i dijabetičke retinopatije intravitrealne injekcije iz grupe lijekova anti-VEGF. Injekcije se daju nakon lokalne anestezije kapima kroz bjeloočnicu i potpuno su bezbolne. Liječenje se provodi mjesečno tijekom nekoliko mjeseci ili godina. To je najmoderniji način liječenja. Nakon primjene injekcije pročisti se krv i krvarenje u oku se stabilizira. Nakon nekoliko takvih injekcija laserski se „zavare“ kapilare. Uz pomoć ovih injekcija postižu se bolji rezultati nego nakon laserskog liječenja jer laser oštećuje i okolno zdravo tkivo. Često se postiže i poboljšanje vida, a ne samo stabilizacija postojećeg vida. Upotreba OCT-a, a posebno upotreba injekcija koje se daju direktno u oko, doveli su do revolucije u liječenju ove teške očne komplikacije dijabetesa.

Kako liječite dijabetičku retinopatiju u Klinici Svjetlost?

Posebna prednost naše Klinike u liječenju dijabetičke retinopatije je u činjenici da imamo liječnike koji se isključivo bave liječenjem ove bolesti. Sva dijagnostika i terapija može se obaviti isti dan. Naši dijagnostički uređaji su najmoderniji i omogućuju preciznu dijagnozu i planiranje liječenja. Nedavno smo nabavili Pascal laser, najmoderniji laser za tretman bolesti retine. Za razliku od dosadašnjih lasera, terapija je značajno manje neugodna jer je manje bolna i kraće traje. Laser omogućuje izvođenje većeg broja laserskih pečata u kratkom intervalu. Stoga je prednost u brzini tretmana i u broju potrebnih dolazaka. Sve u svijetu dostupne lijekove za liječenje vlažne degeneracije makule primjenjujemo u Klinici Svjetlost. Trenutačno se na tržištu nalaze Avastin (bevacizumab), Lucentis (ranibizumab) te Eylea (aflibercept), a u kliničkoj je fazi ispitivanja Fovista (anti-PDGF – engl. Anti Platelet Derived Factor). Ovaj lijek će biti budućnost u liječenju starosne degeneracije žute pjege. Kombinirat će se s već postojećim anti-VEGF lijekovima Eyelom, Avastinom

ili Lucentisom i dodatno će popravljati vid u pacijenata koji boluju od ove teške bolesti. Također će se davati u očnim injekcijama u mjesečnim intervalima zajedno sa spomenutim lijekovima. Dok je funkcija anti-VEGF lijekova da spriječe krvarenje i oteklinu u žutoj pjegi, funkcija je Foviste da spriječi stvaranje ožiljka.

U svijetu je u tijeku velika multicentrična studija kao zadnja faza prije odobrenja Foviste prije stavljanja lijeka u promet. Njegova neštetnost i korisnost već je dokazana. Klinika Svjetlost sudjeluje u ovom američkom istraživanju jer je zadovoljila visoke stručne i tehnološke kriterije.

Kada je nužna vitrektomija, kirurška operacija na pozadini oka?

Ako je bolest uznapredovala, u tom slučaju potrebna je operacija za čišćenje krvi iz oka i saniranje odljepljenja očne pozadine. Ovaj se operativni zahvat izvodi rutinski, u lokalnoj anesteziji i bezbolan je. Vitrektomije izvodimo na najmodernijim uređajima koje je moguće naći na svjetskom tržištu što nam omogućuje bezbolno i minimalno invazivno liječenje, oporavak je brži i nema odgađanja niti čekanja na zahvat. Na kraju operacije, u oko se najčešće stavlja tamponada. Svrha je tamponade kao "unutarnjeg zavoja" da ubrza cijeljenje. Nakon zahvata najčešće koristimo tamponadu plinom ili zrakom. Prednost takve tamponade u usporedbi s tamponadom silikonskim uljem je da zrak ili plin sami izlaze iz oka tijekom 1-4 tjedna te nije potreban dodatni zahvat kao kod vađenja silikonskog ulja. Stoga pacijent ne treba ići na dodatni zahvat. Ako je bolest bila teška, tada se za tamponadu koristi silikonsko ulje koje ostaje u oku nekoliko mjeseci pa i duže.

Što biste za kraj savjetovali našim čitateljima?

Iz svega proizlazi da je danas liječenje komplikacija dijabetesa na oku postalo vrlo uspješno i sigurno. No, ipak svi želimo da do ove komplikacije ne dođe. Stoga je prevencija koja se postiže redovitim očnim pregledima te dobrom kontrolom šećera najvažnija. Smatra se da je potrebno barem pet

godina trajanja dijabetesa da bi se javila oštećenja na očima. No, ako dijabetičar shvati važnost promjene životnog stila, prehrane, redovitog uzimanja lijekova te timske suradnje s liječnicima, oštećenje na očima se uopće ne mora javiti ili će biti u početnom stadiju pa se neće niti morati liječiti.

Klinika Svjetlost: najbolja regionalna bolnica

Još jedno vrijedno priznanje stiglo je početkom ovog mjeseca iz Cannesa. Klinika je primila priznanje "Best Regional Hospital" za izvrsnost u području oftalmološke struke prepoznatu na europskoj razini. Prestižno priznanje Klinici Svjetlost dodjeljeno je od strane Europskog poslovnog vijeća. Oftalmološka Klinika Svjetlost dobitnik je glavnog priznanja među nominiranim zdravstvenim ustanovama različitih djelatnosti. Osnivač i ravnatelj Svjetlosti prof. Nikica Gabrić dobitnik je priznanja "Menadžeri godine". Nagradu "Best Regional Hospital" u Cannesu primio je doc. Lazić.

Diamelli
Poliklinika za dijabetes

Jeste li sigurni da je vaša šećerna bolest dobro regulirana?

-sve pretrage i preglede moguće je obaviti u jednom danu bez čekanja
-najnovija metoda liječenja dijabetičkog stopala lokalnom hiperbaričnom oksigenacijom

Prof. dr. sc. Nikica Car

Kontaktirajte nas!

+385 01 23 00 633

Heinzelova 33
10 000 Zagreb

poliklinika-diamelli.hr